

Skamplet på dansk retspleje.!

Lovtidenden A.

1945. — Nr. 39.

Udgivet 1. Juni 1945.

Nr. 257—260.

1. Juni.

— 741 —

Nr. 257.

Lov om Ophævelse af Lov Nr. 489 af 4. December 1942 om Sikkerhedsforanstaltninger indenfor Erhvervsvirksomheder m. m.^(*)

Vi Christian den Tiende, af Guds Naade Konge til Danmark og Island, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg, *Gere vitterligt*: Rigsdagen har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

§ 1.

Lov Nr. 489 af 4. December 1942 om Sikkerhedsforanstaltninger inden for Erhvervsvirksomheder m. m. ophæves.

§ 2.

Denne Lov træder i Kraft straks.

Hvorefter alle vedkommende sig have at rette.

Givet paa Amalienborg, den 1. Juni 1945.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.

(L. S.)

Busch-Jensen.

1. Juni.

Nr. 258.

Lov om Ophævelse af de ved Lov Nr. 240 af 30. Maj 1941 skete Ændringer i og Tilføjelser til §§ 687, 688, 692 og 730 i Lov om Rettens Pleje af 11. April 1916.)**

Vi Christian den Tiende, af Guds Naade Konge til Danmark og Island, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg, *Gere vitterligt*: Rigsdagen har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

§ 1.

De ved Lov Nr. 240 af 30. Maj 1941 skete Ændringer i og Tilføjelser til §§ 687, 688, 692 og 730 i Lov om Rettens Pleje af 11. April 1916 ophæves.

§ 2.

Denne Lov træder i Kraft straks.

Hvorefter alle vedkommende sig have at rette.

Givet paa Amalienborg, den 1. Juni 1945.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.

(L. S.)

Busch-Jensen.

*) Udfærdiget gennem Justitsministeriet. Se Rigsdagstidenden for 1945: Folket. Tid. Sp. 28, 106, 123, 129; Till. A. Sp. 35; Till. C. Sp. 29.

**) Udfærdiget gennem Justitsministeriet. Se Rigsdagstidenden for 1945: Folket. Tid. Sp. 27, 106, 123, 129; Till. A. Sp. 33; Till. C. Sp. 27.

Lov om Tillæg til Borgerlig Straffelov angaaende Forræderi og anden landsskadelig Virksomhed.*)

Vi Christian den Tiende, af Guds Naade Konge til Danmark og Island, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg, *Gere vitterligt*. Rigsdagen har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

Kapitel I.

§ 1.

Denne Lovs Bestemmelser kommer til Anvendelse paa Handlinger, der er foretaget i Tiden fra og med den 9. April 1940 indtil 1 Aar efter Lovens Ikrafttræden. Borgerlig Straffelovs almindelige Bestemmelser om Forholdet mellem ny og ældre Lov er ikke til Hinder for, at Paakendelse sker i Henhold til de ved denne Lov fastsatte Regler.

De i denne Lov omhandlede Handlinger, der er foretaget forinden den 29. August 1943, er straffri, saafremt Gerningsmanden handlede i Henhold til Lov eller Ordre eller Anvisning givet af lovlig dansk Myndighed inden for dennes Myndighedsomraade. Er Handlingen foretaget paa eller efter nævnte Dato, kan under den nævnte Forudsætning Tiltale undlades eller Straffen nedsættes eller under særligt formildende Omstændigheder bortfalde.

Bestemmelsen i Borgerlig Straffelov § 84, Stk. 1, Nr. 3, finder ikke Anvendelse paa Handlinger, der omfattes af denne Lov.

§ 2.

Denne Lov kommer til Anvendelse paa Handlinger foretaget af Personer, der ved Handlingens Foretagelse havde dansk Indfødsret eller var bosat i den danske Stat, uden Hensyn til, om Handlingen er foretaget inden for eller uden for denne, og i sidste Fald uden Hensyn til, om den er strafbar efter Gerningsstedets Lovgivning. Loven finder tilsvarende Anvendelse paa danske Statsborgere, som efter den 9. April 1940 har erhvervet tysk Statsborgerret.

Sag for Overtrædelse af denne Lov kan rejses, selv om Gerningsmanden tidligere her eller i Udlandet er dømt eller frifundet for den paagældende Handling. Tidligere udstaaet Straf afkortes i den Straf, der idømmes efter denne Lov. Er der tidligere for samme Handling idømt en Straf, som ikke er udstaaet, fastsættes der en Fællesstraf.

§ 3.

For Handlinger omfattet af denne Lov anvendes følgende Straffe: Livsstraf og Fængsel. Arbejdshus, Sikkerhedsforvaring eller Psykopatfængsel kan ikke idømmes efter denne Lov. Betingede Straffedømme finder ikke Anvendelse.

Livsstraf fuldbyrdes ved Skydning efter nærmere ved kgl. Anordning fastsatte Regler. Livsstraf kan ikke idømmes Personer, som ved den strafbare Handlingens Foretagelse ikke var fyldt 18 Aar.

Fængsel idømmes fra 4 Aar indtil paa Livstid. Straffen kan dog ikke sættes lavere end det dobbelte af den i Borgerlig Straffelov for vedkommende Handling foreskrevne mindste Straf. Under formildende Omstændigheder kan Straffen nedsættes indtil Fængsel i 1 Aar. Hvor Strafnedsættelse er hjemlet, kan Straffen gaa ned til Fængsel i 30 Dage.

*) Udfærdiget gennem Justitsministeriet. Se Rigsdagstidenden for 1945: Folket. Tid. Sp. 113, 145, 222, 262; Landst. Tid. Sp. 78; Till. A. Sp. 89.

Prøveløsladelse i Henhold til Straffelovens § 38 kan ikke finde Sted. Fangerne anbringes snarest muligt i særlige Strafanstalter. De nærmere Regler for Straffudstaaelsen fastsættes ved kgl. Anordning.

Ungdomsfængsel kan kun bringes til Anvendelse, for saa vidt Gerningsmanden ved den strafbare Handlings Foretagelse ikke var fyldt 18 Aar. Borgerlig Straffelov § 84, Stk. 1, Nr. 2, sidste Punktum, finder ikke Anvendelse paa Handlinger, der omfattes af denne Lov.

§ 4.

Naar nogen findes skyldig i et efter denne Lov strafbart Forhold, kan det ved Dommen bestemmes, at hans Formue og ham tilhørende Rente- eller Indtægtsnydelser helt eller delvis skal inddrages til Fordel for Statskassen.

Dispositioner, som nogen med en truende Konfiskation for Øje har foretaget i den for Medkontrahenten kendelige Hensigt derved at sikre sine Midler mod Konfiskation, er ugyldige.

§ 5.

Formue, der tilhører Hipo-, Sommer- eller Schalburgkorpset, Dansk Folkeværn eller lignende Sammenslutninger, der har været tilsluttet eller i øvrigt virket for den tyske Værnemagt, skal inddrages til Fordel for Statskassen.

Sag herom indbringes for de i § 2, 1. Pkt., i Lov om Tillæg til Lov om Rettens Pleje vedrørende Behandling af Sager angaaende Forræderi og anden landsskadelig Virksomhed m. v. omhandlede Domstole, der ved Kendelse afgør, om Betingelserne for Inddragelse foreligger.

§ 6.

Den, der findes skyldig i noget efter denne Lov strafbart Forhold, kendes ved Dommen uværdig til almen Tillid. Tab af almen Tillid medfører Fortabelse af:

- 1) Stemmeret og Valgbarhed i offentlige Anliggender.
- 2) Offentlig Tjeneste og Adgang til at opnaa offentlig Tjeneste og Hverv. Fortabelsen fritager ikke den paagældende for at udøve borgerlige Ombud, der ikke hviler paa noget Tillidsforhold.
- 3) Ret til at gøre Militærtjeneste. Ved kongelig Anordning kan fastsættes Bestemmelser om Arbejdspligt til Afløsning af forbrudt Militærtjeneste.
- 4) Ret til at virke som Læge, som Sagfører eller i anden Virksomhed, der kræver en offentlig Autorisation.
- 5) Ret til at virke som Præst for noget Trossamfund eller til at udøve Undervisningsvirksomhed af nogen Art.
- 6) Ret til at deltage i Ledelsen af eller være økonomisk interesseret i Teatervirksomhed, Filmsproduktion eller Drift af Biografteater.
- 7) Ret til at virke som Direktør, Formand, Bestyrelsesmedlem eller i anden ledende Stilling eller Tillidshverv i erhvervsdrivende Selskab eller Sammenslutning.
- 8) Ret til at drive selvstændig Næring, hvis Udøvelse er betinget af Næringsbrev eller anden lignende Adkomst.
- 9) Ret til Pension, Understøttelse eller anden Ydelse af det offentlige, hvis Opnaelse eller Nydelse i Lovgivningen er betinget af, at vedkommende ikke er fundet skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling el. lign.

Fradømmelsen sker for bestandig, under særlig formildende Omstændigheder dog for et ved Dommen bestemt Tidsrum, ikke under 5 Aar. Rettighederne fortabes fra den Dag, da Dommen bliver endelig.

Skær Fradømmelsen paa Tid, regnes denne fra den Dag, da Straffen er udstaaet eller eftergivet.

For saa vidt særlige Omstændigheder i det enkelte Tilfælde taler derfor, kan Æresoprejsning gives ved Lov.

Bestemmelsen i Borgerlig Straffelov § 79 finder ikke Anvendelse paa Handlinger, der er paadømt efter denne Lov.

§ 7.

Strafansvar eller andre Retsfølger i Henhold til denne Lov samt Adgang til at fuldbyrde de i Medfør af denne afsagte Domme forældes ikke.

Kapitel II.

§ 8.

Den, der for at fremme tyske Interesser eller med lignende landsskadeligt Formaal for Øje har foretaget en Handling, der er strafbar efter Borgerlig Straffelov, straffes med Fængsel.

Livsstraf kan dog anvendes:

- 1) naar de i Borgerlig Straffelov §§ 98, 99 og 111, Stk. 1, nævnte Forbrydelser er udført under skærpende Omstændigheder,
- 2) naar den i Borgerlig Straffelov § 180 eller § 183, Stk. 2, beskrevne Handling har medført, at nogen har mistet Livet eller er blevet udsat for overhængende Livsfare,
- 3) naar Gerningsmanden har begaaet den i Borgerlig Straffelov § 237 nævnte Forbrydelse,
- 4) naar de i Borgerlig Straffelov §§ 245—246 og 250 nævnte Handlinger er begaaet for at fremtvinge Forklaringer eller Tilstaaelser.

§ 9.

Den, der har begaaet en af de i Straffelovens Kap. 14—29 nævnte Forbrydelser, straffes med Fængsel, hvis Gerningsmanden ved Handlingens Foretagelse var iført tysk Uniform eller paa anden Maade legitimeret som tilhørende Besættelsesmagten eller dermed samarbejdende Organisationer eller i øvrigt paa groft anstødelig Vis har udnyttet de af Besættelsen fremkaldte særlige Forhold.

§ 10.

Den, der har hvervet eller ladet sig hverve til tysk Krigstjeneste, straffes med Fængsel. Hvor særlige Hensyn gør sig gældende, kan der finde Strafnedsættelse Sted, og under ganske særlige Omstændigheder kan Tiltale undlades.

Med Fængsel straffes endvidere den, der har gjort Tjeneste i et Korps, som virkede i Tilknnytning til Besættelsesmagten mod den danske Stats lovlige Organer eller dens Borgere, eller som i øvrigt her i Landet i tysk Tjeneste har udøvet Virksomhed af politimæssig Karakter.

For den, som efter den 19. September 1944 har udøvet politimæssig Virksomhed ved Tjeneste i Hipo-Korpset, Sommer-Korpset eller anden lignende Organisation, er Straffen Livsstraf eller Fængsel ikke under 10 Aar.

§ 11.

Den Tjenestemand, som ud over, hvad der fulgte af ufravigelig Instruks for paagældende Embede, har ydet Besættelsesmagten en upaakrævet og ikke uvæsentlig Hjælp, straffes med Fængsel.

§ 12.

Den, som ved Angiveri eller paa anden Maade har medvirket til, at nogen er blevet anholdt eller udsat for Anholdelse af tysk Myndighed eller nogen dermed samarbejdende Organisation eller Enkeltperson eller er blevet fængslet eller straffet i Henhold til de midlertidige danske Undtagelsesbestemmelser, der er givet i tysk Interesse, straffes med Fængsel.

Har Handlingen medført, at nogen har mistet Livet, har lidt alvorlig Skade paa Legeme eller Helbred eller er blevet ført ud af Landet eller berøvet Friheden i længere Tid, eller har saadan Følge været tilsigtet, kan Livsstraf anvendes.

§ 13.

Den, der er traadt i Forbindelse med Besættelsesmagten eller nogen dermed samarbejdende Organisation eller Person for at formaa de tyske Myndigheder til Indskriden over for den danske Regering eller andre danske Myndigheder, eller som er traadt i Forhandling med Besættelsesmagten om Interesser, hvis Varetagelse henhørte under de danske Myndigheder, straffes med Fængsel.

§ 14.

Med Fængsel straffes den, der ved Henvendelse til tysk Myndighed eller dermed samarbejdende Organisationer eller Personer har søgt at opnaa økonomisk eller anden Fordel af særlige Forhold opstaaet gennem tysk Indgriben over for danske Statsborgere, her i Landet bosatte Personer eller Personer eller Organisationer, der paa de forenede Nationers Vegne drev Virksomhed i Danmark.

§ 15.

Den, der ved Paaberaabelse af Medlemsskab af tyskvenlig Organisation eller af egen nationale eller politiske Indstilling, ved særlig anstødeligt Initiativ eller paa lignende utilbørlig Maade har samarbejdet med Besættelsesmagten som Indkøber, Leverandør eller Entreprenør eller medvirket som Mellemand ved Antagelse af danske Arbejdere til Arbejde i Tyskland eller af Tyskland besatte Lande uden at have det paagældende Arbejde i Entreprise, straffes med Fængsel.

§ 16.

Med Fængsel straffes den, der i øvrigt for at fremme tyske Interesser eller for at skaffe sig økonomisk Vinding eller anden Fordel paa anden Maade end ved almindeligt civilt Lønarbejde, normal Forretningsvirksomhed eller anden normal Erhvervsvirksomhed har ydet Besættelsesmagten eller de med denne samarbejdende Organisationer eller Personer Bistand ved Raad eller Daad, saavel som den, der for at fremme tyske Interesser har modarbejdet de forenede Nationers Krigsanstrengelser eller paa utilbørlig Vis modarbejdet den danske Modstandsbevægelse eller dens Organer.

Med Fængsel straffes endvidere den, der har ydet væsentlig økonomisk Støtte til Presseorganer eller Organisationer, der paa utilbørlig Maade har samarbejdet med eller støttet Besættelsesmagten.

Kapitel III.**§ 17.**

Ved Overenskomst med fremmed Stat kan det under Forudsætning af Gensidighed vedtages, at danske Statsborgere, som i et af Tyskland besat Land har begaaet Handlinger, der er strafbare i vedkommende Land, paa Begæring af dettes Regering kan udleveres til denne.

§ 18.

Denne Lov, der ikke gælder for Færøerne, træder i Kraft straks.

Hvorefter alle vedkommende sig have at rette.

Givet paa Amalienborg, den 1. Juni 1945.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.

(L. S.)

Busch-Jensen.

Nr. 260.

1. Juni.

Lov om Tillæg til Lov om Rettens Pleje vedrørende Behandling af Sager angaaende Forræderi og anden landsskadelig Virksomhed m. v.*)

Vi Christian den Tiende, af Guds Naåde Konge til Danmark og Island, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg, *Gøre vitteligt*: Rigsdagen har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

§ 1.

Sager, i hvilke der — alene eller i Forbindelse med andre Forhold — rejses Tiltale efter Lov om Tillæg til Borgerlig Straffelov angaaende Forræderi og anden landsskadelig Virksomhed, behandles og paakendes i 1ste Instans ved Underret, jfr. § 2, efter Reglerne i Retsplejelovens Kap. 80.

Efter de i denne Lov indeholdte Regler behandles endvidere Sager, hvori nogen sigtes for forud for Besættelsen af Danmark den 9. April 1940 at have begunstiget dennes Iværksættelse eller for den nævnte Dato at have medvirket til Besættelsens Gennemførelse, inden der af kompetent dansk Myndighed blev givet Ordre til Modstandens Ophør.

§ 2.

Til i 1ste Instans at behandle og paadømme de i § 1 nævnte Sager beskikker Justitsministeren et Antal Underretsdommere. Beskikkelsen kan omfatte en eller flere Retskredse. Justitsministeren beskikker endvidere det fornødne Antal Landsdommere til som Ankeinstans at behandle og paadømme de nævnte Sager.

Justitsministeren bemyndiges til i Anledning af disse Sagers Behandling at konstituere det fornødne yderligere Antal Dommere ved Underretterne og Landsretterne.

*) Udfærdiget gennem Justitsministeriet. Se Rigsdagstidenden for 1945: Folket. Tid. Sp. 113, 145, 222, 263; Landst. Tid. Sp. 78; Till. A. Sp. 107.

§ 3.

Justitsministeren bemyndiges til efter Forhandling med Indenrigsministeren at fastsætte, at Underretternes Domsmandslistor og Landsretternes Domsmandslistor og Nævningelister for Nævningekredsene suppleres med et nærmere fastsat Antal Personer under Hensyn til, at det i Medfør af Lov Nr. 349 af 22. August 1941 forbudte politiske Parti var udelukket fra Deltagelse i de senest afholdte kommunale Valg. Denne Bemyndigelse gælder, indtil der foreligger Domsmandslistor og Nævningelister, der er udtaget af Grundlistor, hvis Medlemmer efter Afholdelse af Valg til Kommunalbestyrelserne og derefter følgende Nyvalg til de i Retsplejelovens § 73 nævnte Udvalg er udvalgt af disse.

Domsmænd og Nævninger udtages af de saaledes supplerede Domsmands- og Nævningelister, saavel til Behandling af de i denne Lov omhandlede Sager som til Behandling af andre Sager, i hvilke Domsmænd eller Nævninger skal medvirke.

Domsmænd til Behandling af de i § 1 nævnte Sager udtages kun for den enkelte Sag, og Udtagelsen foregaar i et Retsmøde, hvor Anklageren og Forsvareren er til Stede. Anklageren og Forsvareren kan uden Angivelse af Grund udskyde hver indtil 4 af de udtagne Domsmænd, hvorefter de næste paa Domsmandslisten opførte Personer udtages.

§ 4.

Enkeltstaaende Retshandlinger kan, naar den af Justitsministeren til Behandling af disse Sager beskikkede Dommer er forhindret, foretages af en anden Dommer. Sagerne skal fremmes med størst mulig Hurtighed.

§ 5.

Naar der foreligger skellig Grund til at antage, at en Person har gjort sig skyldig i en af de i Lov om Tillæg til Borgerlig Straffelov angaaende Forræderi og anden landsskadelig Virksomhed omhandlede Forbrydelser, vil han være at fængsle, indtil Sagen er endelig afgjort, og, hvis han idømmes Straf, indtil Strafsoningens Paabegyndelse.

§ 6.

Justitsministeren kan konstituere det fornødne Antal overtallige Statsadvokater. Til at udføre Anklagen for Underret antager Justitsministeren efter Overenskomst et passende Antal dertil egnede Sagførere.

§ 7.

Som Forsvarer i de i § 1 nævnte Sager kan enhver Sagfører, der findes egnet, beskikkes, men kun de af Justitsministeren i Medfør af Retsplejelovens § 733 beskikkede offentlige Forsvarere er forpligtede til at modtage Beskikkelsen.

Saafernt Sigtede ønsker en bestemt Sagfører som Forsvarer, bør denne beskikkes, for saa vidt det efter Stk. 1 er muligt.

§ 8.

Til Behandling af Andragender om Anke, jfr. § 9, og Genoptagelse, jfr. § 11, nedsættes et Ankenævn bestaaende af en Formand og 6 andre Medlemmer, der skal opfylde Betingelserne for at udnævnes til Dommer, og som beskikkes af Kongen for et Tidsrum af 5 Aar. Inden for dette Tidsrum kan de kun afsættes ved Dom.

I hver Sags Behandling deltager mindst 3 Medlemmer.

§ 9.

Anke fra Tiltaltes Side kan kun ske, naar Livsstraf eller Fængsel i 10 Aar eller derover er idømt, eller naar det i § 8 nævnte Ankenævn finder, at særlige Omstændigheder taler derfor, og meddeler Tilladelse hertil. Andragende herom maa fremsættes for Ankenævnet inden de i Retsplejeloven fastsatte Frister for Anke. Et senere indgivet Andragende kan dog tages til Følge, naar efter Ankenævnets Skøn de i Retsplejelovens Kap. 86 fastsatte Betingelser for Genoptagelse er opfyldt.

Anken kan støttes paa de i Retsplejelovens §§ 943 og 963, Stk. 1, anførte Grunde.

Om Anke af de af Landsretten afsagte Domme gælder Reglerne i Retsplejelovens § 966.

§ 10.

De af Underretterne afsagte Kendelser om Anholdelse eller Fængsling kan paa-kæres. Over for andre Kendelser og Beslutninger vedrørende de i § 1 nævnte Sager kan Kæremaal ikke rejses.

§ 11.

Genoptagelse af en Sag, der er paadømt ved Højesteret eller Landsret, kan ske efter Bestemmelse af det i § 8 nævnte Ankenævn.

Ved Ankenævnets Behandling af Sager om Genoptagelse finder Reglerne i Retsplejelovens Kap. 86 Anvendelse med de fornødne Lempelser.

§ 12.

De i Retsplejeloven indeholdte Regler finder i øvrigt Anvendelse med de Lempelser, som følger af Forholdets Forskellighed.

Justitsministeren bemyndiges til at give nærmere Bestemmelser om Gennemførelsen af de i denne Lov indeholdte Regler.

§ 13.

Honoraret til Formanden og de øvrige Medlemmer af Ankenævnet fastsættes ved Finansloven.

Ankenævnet kan antage den fornødne Medhjælp, hvis Lønning fastsættes ved Finansloven.

§ 14.

Denne Lov, der ikke gælder for Færøerne, træder i Kraft straks.

Hvorefter alle vedkommende sig have at rette.

Givet paa Amalienborg, den 1. Juni 1945.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.

(L. S.)

Busch-Jensen.